

EDUSKUNNAN VASTAUS 108/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sisäasioiden rahastoista

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi sisäasioiden rahastoista (HE 112/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 23/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

sisäasioiden rahastoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään sisäasioiden rahastojen kansallisten ohjelmien valmistelusta, yhteensovittamisesta, hallinnoinnista ja valvonnasta.

Tätä lakia sovelletaan sisäasioiden rahastojen varoista myönnettävään avustukseen (*tuki*), jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu. Tässä laissa säädetään tuen myöntämistä, maksamisesta ja valvonnasta.

Tässä laissa tarkoitettuun tukeen sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sisäasioiden rahastoilla* turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta, neuvoston päätöksen 2008/381/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 573/2007/EY ja N:o 575/2007/EY ja neuvoston päätöksen 2007/435/EY kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 516/2014, jäljempänä *turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetus*, perustettua turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa ja sisäisen turvallisuuden rahastoa, joka on perustettu ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja päätöksen N:o

574/2007/EY kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 515/2014, jäljempänä *ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineasetus*, ja poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja neuvoston päätöksen 2007/125/YOS kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 513/2014;

2) *sisäasioiden rahastojen varoilla* Euroopan komission Euroopan unionin talousarviosta Suomeen myöntämiä sisäasioiden rahastojen varoja;

3) *horisontaaliasetuksella* turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon sekä poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineeseen sovellettavista yleisistä säännöksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 514/2014;

4) *kansallisella ohjelmalla* horisontaaliasetuksen 14 artiklan mukaista turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetukseen perustuvaa turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa koskevaa kansallista ohjelmaa ja ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineasetukseen ja poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja neuvoston päätöksen 2007/125/YOS kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 513/2014 perustuvaa yhtenä kansallisena ohjelmana esitettävää sisäisen turvallisuuden rahastoa koskevaa kansallista ohjelmaa;

5) *uudelleensijoittamistuella* turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 17 artiklassa tarkoitettua määrärahaa myönnettävää tukea;

6) *siirtotuella* turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 18 artiklassa tarkoitettua määrärahaa myönnettävää tukea;

7) *operatiivisella tuella* ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineasetuksen 10 artiklassa tarkoitettua tukea;

8) *muulla julkisella tai yksityisellä rahoituksella* valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön, luonnollisen henkilön tai yksityisoikeudellisen yhteisön tuettavaan hankkeeseen tai toimintaan osoittamaa rahoitusta, joka suoritetaan rahallisena suorituksena tuen hakijalle;

9) *tuotolla* välittömästi hankkeeseen tai toimintaan kohdistuvia tai siitä aiheutuvia tuloja myynnistä, vuokrauksesta, palveluista, maksuisista tai muista vastaavista lähteistä;

10) *yhteisrahoituksella* tuen hakijan tai siirron saajan hankkeeseen tai toimintaan osoittamaa rahoitusta tai muuta julkista tai yksityistä rahoitusta, johon ei sisälly Euroopan unionin talousarviosta myönnettyä tukea sekä hankkeen tai toiminnan tuottoa;

11) *hankkeen tai toiminnan tuloilla* sisäasioiden rahastojen varoista myönnettävän tuen ja yhteisrahoituksen yhteismäärää;

12) *erityistoimella* turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 16 artiklassa ja ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineasetuksen 7 artiklassa tarkoitettua toimenpidettä;

13) *yhteisellä erityistoimella* useamman kuin yhden valtion kansalliseen ohjelmaan kirjattua erityistoimea;

14) *toimintaa ohjaavalla valtiolla* sitä valtiota, jonka kansalliseen ohjelmaan vastuu yhteisen erityistoimen toteuttamisesta on kirjattu ja jolle on osoitettu sisäasioiden rahastojen varoista kansalliseen ohjelmaan määräraha erityistoimen toteuttamista varten;

15) *osallistuvalla valtiolla* sitä valtiota, jonka kansalliseen ohjelmaan osallistuminen yhteisen erityistoimen toteuttamiseen on kirjattu;

16) *päätoteuttajalla* yhteisen erityistoimen käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavaa julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista yhteisöä;

17) *osatoteuttajalla* yhteisen erityistoimen täytäntöönpanoon osallistuvaa julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista yhteisöä.

2 luku

Kansallinen ohjelma ja kansallinen toimeenpano-ohjelma

3 §

Kansallinen ohjelma

Sisäministeriö vastaa kansallisen ohjelman valmistelusta.

Valtioneuvosto hyväksyy ehdotuksen ohjelmaksi ennen kuin se toimitetaan Euroopan komissiolle.

Ohjelman muuttamisessa noudatetaan, mitä ohjelman valmistelusta säädetään.

4 §

Kansallinen toimeenpano-ohjelma

Sisäministeriö valmistelee kansallisen ohjelman perusteella ehdotuksen kansallista ohjelmaa täytäntöön panevaksi kansalliseksi toimeenpano-ohjelmaksi ja vastaa sen yhteensovittamisesta sisäasioiden rahaston tavoitteiden kannalta merkityksellisten Euroopan unionin muiden rahoitusvälineiden ja -ohjelmien kanssa. Valtioneuvosto hyväksyy toimeenpano-ohjelman.

Toimeenpano-ohjelma sisältää ainakin kuvauksen:

1) kansallisen ohjelman ja toimeenpano-ohjelman perusteella tuettavien hankkeiden ja tuettavan toiminnan valintaperusteista;

2) kansallisen ohjelman erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti toteutettavista toimista;

3) kansalliseen ohjelmaan sisältyvän rahoituksen kohdentamisessa noudatettavista periaatteista.

Edellä 2 momentin 2 kohdasta poiketen uudelleensijoittamistuen ja siirtotuen käytön tavoitteet ja tavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet määritellään turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa.

Toimeenpano-ohjelman muuttamisessa noudatetaan, mitä sen valmistelusta ja hyväksymisestä säädetään. Merkitykseltään vähäisestä muutoksesta päättää kuitenkin sisäministeriö.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimeenpano-ohjelman valmistelussa noudatettavasta menettelystä ja toimeenpano-ohjelman sisällöstä.

3 luku

Kansallisen ohjelman hallinnointi

5 §

Vastuuviranomainen

Sisäministeriö toimii horisontaaliasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuna kansallisen ohjelman vastuuviranomaisena. Vastuuviranomainen vastaa kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman täytäntöönpanosta ja hallinnoinnista. Lisäksi vastuuviranomainen hoitaa ne tehtävät, joista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vastuuviranomaisen tehtävistä.

6 §

Tarkastusviranomainen

Sisäministeriö toimii horisontaaliasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuna kansallisen ohjelman tarkastusviranomaisena. Tarkastusviranomainen hoitaa ne tehtävät, joista Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa säädetään.

Tarkastusviranomaistehtävä on erotettava 5 §:ssä tarkoitettua vastuuviranomaistehtävästä siten, että näiden viranomaisten toiminnan riippumattomuus voidaan varmistaa.

Tarkastusviranomainen vastaa myös horisontaaliasetuksen 26 artiklassa tarkoitettuna tarkastuselimen tehtävistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastusviranomaisen tehtävistä.

7 §

Yhteistyö

Kansallinen ohjelma ja kansallinen toimeenpano-ohjelma valmistellaan, pannaan täytäntöön ja niitä seurataan sekä arvioidaan yhteistyössä sisäasioiden rahaston tavoitteiden kannalta keskeisten ministeriöiden ja muiden viranomaisten, yhdistysten ja järjestöjen sekä muiden vastaavien tahojen kanssa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteistyöstä eri tehtäviä hoidettaessa.

8 §

Seurantakomitea

Valtioneuvosto asettaa kansalliselle ohjelmalle seurantakomitean. Seurantakomiteassa ovat edustettuina ne 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot, joilla on keskeinen merkitys sisäasioiden rahaston tavoitteiden kannalta. Vastuuviranomainen päättää muutoksista seurantakomitean jäsenistössä.

Seurantakomitean tehtävänä on osallistua kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Erityisesti seurantakomitea:

1) osallistuu kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman valmisteluun sekä seuraa ja arvioi niiden tuloksellisuutta;

2) käsittelee ehdotuksia tuettaviksi hankkeiksi ja tuettavaksi toiminnaksi;

3) käsittelee ehdotuksen teknisen avun käyttöä koskeviksi suunnitelmaksi.

Seurantakomitean jäsenen tämän toimiessa tässä laissa tarkoitetuissa tehtävissä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Seurantakomitean toimikausi päättyy, kun Euroopan komissio on hyväksynyt horisontaalasetuksen 54 artiklassa tarkoitetun lopullisen täytäntöönpanokertomuksen. Toimikautta voi-

daan jatkaa, jos seurantakomitean tehtävien hoitaminen sitä vaatii.

Seurantakomitean työjärjestyksessä määrätään seurantakomitean kokouksista, asian käsittelystä seurantakomiteassa sekä sen mahdollisuudesta kuulla asiantuntijoita. Sisäministeriö vahvistaa työjärjestyksen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä seurantakomitean asettamisesta, tehtävistä, kokoonpanosta ja toimikaudesta.

4 luku

Tukimenettely

9 §

Tuen saaja

Tukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle ja yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle. Tuki hankkeen tai toiminnan toteuttamiseen myönnetään yhdelle tuen saajalle.

Tuki yhteiseen erityistoimeen voidaan myöntää päätoteuttajalle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen saajasta.

10 §

Uudelleensijoittamistuki ja siirtotuki

Uudelleensijoittamistukea ja siirtotukea voidaan myöntää kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa määritellyjä tavoitteita edistäviin hankkeisiin ja edistävään toimintaan tämän lain mukaisesti.

11 §

Tukilajit

Tuki voidaan myöntää erityistukena tai toimintatukena.

Erityistuki voidaan myöntää hanketukena koikeilu-, käynnistämisen-, tutkimus- tai kehittämishankkeeseen, aineellisen tai aineettoman hyö-

dykkeen hankintaan taikka muuhun tarkoituksestaan rajattuun hankkeeseen.

Toimintatuki voidaan myöntää tiettyyn osaan tuen saajan toiminnasta. Toimintatukena voidaan myöntää vain operatiivista tukea, uudelleensijoittamistukea ja siirtotukea.

12 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava hanke tai toiminta on kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman mukainen ja se edistää Euroopan unionin lainsäädännössä, kansallisessa ohjelmassa ja kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa asetettuja tavoitteita.

Edellä 1 momentista poiketen uudelleensijoittamistuen ja siirtotuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava hanke tai toiminta on kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman mukainen ja se edistää kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa asetettuja tavoitteita.

Tuettavan hankkeen tai toiminnan tarkoituksena ei saa olla välittömän taloudellisen edun tuottaminen tuen saajalle.

Tuen saajalla tulee olla riittävät taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa hanke tai toiminta. Tuen saajalla on lisäksi oltava edellytykset vastata hankkeella aikaan saadun tai tuetun toiminnan jatkuvuudesta tuen myöntämisen päätyttyä, ellei se hankkeen tai toiminnan luonteen vuoksi ole tarpeetonta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä.

13 §

Tuen siirtäminen toiselle tuettavan hankkeen tai toiminnan toteuttamista varten

Vastuuviranomainen voi päättää, että tuen saaja voi siirtää osan hankkeen tai toiminnan toteuttamista varten myönnetystä tuesta sellaiselle julkisoikeudelliselle tai yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle, joka täyttää tässä laissa tuen

saajalle asetetut edellytykset. Tuen saajan käyttöön tulee kuitenkin jäädä merkittävä osuus tuesta. Siirron saajan tulee itse osallistua hankkeesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen, jollei tukea ole myönnetty operatiivisena tukena, uudelleensijoittamistukena tai siirtotukena.

Edellytyksenä on lisäksi, että tuen siirtäminen on hankkeen tai toiminnan toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuen saajan on ennen siirron tekemistä siirron saajan kanssa laadittavin sopimuksin varmistettava, että siirron saaja täyttää tuen myöntämiselle, maksamiselle ja tarkastamiselle asetetut edellytykset ja että siirron saaja noudattaa tuen käytölle asetettuja ehtoja. Jos tuki peritään takaisin, tuen saaja vastaa tuen takaisin maksamisesta vastuuviranomaiselle. Tuen saaja vastaa vastuuviranomaiselle siitä, että hanke tai toiminta toteutetaan asianmukaisesti ja että ehtoja noudatetaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen siirtämisen edellytyksistä ja menettelystä.

14 §

Hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää tuettavasta hankkeesta tai toiminnasta aiheutuviin, vastuuviranomaisen hyväksymän, tuettavaa hanketta tai toimintaa koskevan talousarvion ja suunnitelman mukaisiin tukikelpoihin kustannuksiin, jotka täyttävät horisontaalasetuksen 17 artiklassa tarkoitettut edellytykset. Kustannuksiin ei sovelleta horisontaalasetuksen 17 artiklan 2 kohdan a alakohtaa, jos tuki myönnetään uudelleensijoittamistukena tai siirtotukena.

Talousarvioon merkittyjen tukikelpoisten kustannusten on oltava yhtä suuret kuin talousarvioon merkityt tuettavan hankkeen tai toiminnan tulot.

Tukea ei myönnetä kustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen tukipäätöksen tekemistä, jollei perustellusta syystä muuta johdu. Tukea ei kuitenkaan myönnetä kustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen hakemuksen vireilletuloa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kustannusten tukikelpoisuudesta ja hyväksyttävyydestä sekä siitä, milloin ennen tukipäätöksen tekemistä syntyneisiin kustannuksiin voidaan perustellusta syystä myöntää tukea.

15 §

Tuen määrä ja tukimuodot

Tuki myönnetään horisontaalasetuksen 16 ja 18 artiklassa tarkoitettuun tavoin prosentuaalisena osuutena tuettavan hankkeen tai toiminnan hyväksyttävistä kustannuksista tosiasiallisesti syntyneisiin ja maksettuihin kustannuksiin, vakioyksikkökustannuksiin tai kiinteämääräiseen rahoitukseen perustuen taikka kertakorvauksena.

Tuki ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien hyväksyttävien kustannusten täyttä määrää. Hakijan tulee itse osallistua hankkeesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Edellä 2 momentista poiketen operatiivinen tuki, uudelleensijoittamistuki ja siirtotuki voivat kattaa tuettavan hankkeen tai toiminnan hyväksyttävät kustannukset kokonaisuudessaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen määrästä, tukimuodoista, niiden määräytymisen perusteista, käyttökohteista ja kustannusten kattamiseen käytettävästä rahoituksesta.

16 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan vastuuviranomaiselta sähköisesti 27 §:ssä tarkoitettussa tietojärjestelmässä. Tuen hakemiselle voidaan asettaa hakuaika. Hakemuksesta on käytävä ilmi oikeat ja riittävät tiedot tuen hakijasta, hakemuksen kohteena olevasta hankkeesta tai toiminnasta, hankkeen tai toiminnan yhteydestä kansalliseen ohjelmaan ja kansalliseen toimeenpano-ohjelmaan, haetun tuen määrästä, tuen käyttötarkoituksesta sekä muista seikoista, jotka vastuuviranomainen tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

Hakemukseen on sisällytettävä tuettavaa hanketta tai toimintaa koskeva talousarvio ja suunnitelma ja liitettävä muut tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset. Hakemukseen on liitettävä selvitys hankkeen yhteisrahoituksesta, jollei tukea myönnetä operatiivisena tukena, uudelleensijoittamistukena tai siirtotukena.

Jos tukea on tarkoitus siirtää, tästä on ilmoitettava hakemuksessa. Hakemuksessa on yksilöitävä ne tahot, joille tukea on tarkoitus siirtää sekä siirrettäväksi ehdotettu osuus.

Hakemuksen allekirjoitukseen sovelletaan, mitä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (617/2009) säädetään henkilön yksilöimisestä ja tunnistamisesta.

Hakemuksen voi myös täyttää automaattisen tietojenkäsittelyn avulla vastuuviranomaisen hyväksymälle lomakkeelle. Allekirjoitettu hakemus liitteineen on toimitettava vastuuviranomaiselle.

Hakemus tulee vireille, kun se on tehty 27 §:ssä tarkoitettussa tietojärjestelmässä siten, että se on vastuuviranomaisen saatavilla tai lomakkeella automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty hakemus on saapunut vastuuviranomaiselle.

Tarkempia säännöksiä tuen hakemisesta, hakuajasta, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja asiakirjoissa esitettävistä seikoista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Tuen myöntäminen

Vastuuviranomainen päättää tuen myöntämisestä.

Tukipäätöksestä on käytävä ilmi myönnetyn tuen määrä, tukimuoto, tuen alkamis- ja päättämispäivä, tässä laissa säädetty tuen ehdot sekä tuen maksatuksen ja takaisinperinnän edellytykset. Lukuun ottamatta uudelleensijoittamistukea ja siirtotukea päätöksestä on lisäksi käytävä ilmi ne Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut ehdot ja edellytykset, jotka olennaisesti ja välittömästi vaikuttavat tuen käyttöön ja maksami-

seen. Tukipäätöksellä hyväksytään tuettavaa hanketta tai toimintaa koskeva talousarvio ja suunnitelma.

Tarkempia säännöksiä tuen myöntämisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Tuen käyttö ja kirjanpito

Tuen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta mainitussa laissa edellytetyllä tavalla.

Tuen saajan on pidettävä tuettavasta hankkeesta tai toiminnasta kirjaa. Kirjanpito on järjestettävä osaksi tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) tai, jos tuen saajaan sovelletaan valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 2 luku, mainitun luvun ja hyvän kirjanpitotavan mukaista kirjanpitoa siten, että tuettavan hankkeen tai toiminnan kirjanpito voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta kirjanpidosta.

Jos tuen saaja ei ole toiminnastaan kirjanpito-velvollinen, on tuettavaa hanketta tai toimintaa koskeva kirjanpito järjestettävä noudattaen soveltuvin osin, mitä kirjanpitolaissa säädetään.

Tuen saaja on velvollinen säilyttämään kaikesta tuettavaan hankkeeseen tai toimintaan liittyvän kirjanpitoaineiston ja muun aineiston niin, että tuen käytön valvonta on mahdollista. Aineisto on säilytettävä kymmenen vuotta tukipäätöksessä vahvistetusta tuen päättymispäivästä.

Tarkempia säännöksiä tuen käytöstä, kirjanpidon järjestämisestä ja asiakirjojen säilyttämisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Maksatuksen hakeminen

Tuen maksatusta haetaan vastuuviranomaiselta sähköisesti 27 §:ssä tarkoitettussa tietojärjestelmässä. Hakemukseen on liitettävä tuen maksatuksen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset.

Maksatuksen hakemiselle voidaan asettaa määräaika.

Maksatushakemuksen allekirjoittamiseen ja maksatuksen hakemiseen muutoin kuin tietojärjestelmässä sovelletaan, mitä hakemuksen allekirjoittamisesta ja laatimisesta säädetään 16 §:n 4 ja 5 momentissa.

Tarkempia säännöksiä maksatuksen hakemisesta, määräajasta, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja asiakirjoissa esitettävistä seikoista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Tuen maksatus

Vastuuviranomainen päättää tuen maksatuksesta. Tuen maksatuksen edellytyksenä on, että tuen saaja on noudattanut tuen ehtoja.

Tukea maksetaan erissä. Tukea voidaan maksaa ennakoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan hankkeen tai toiminnan toteutuksen kannalta perusteltua.

Tarkempia säännöksiä maksatuksen edellytyksistä, siinä noudatettavasta menettelystä ja ennakkoa koskevasta menettelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Maksettavan tuen määrä

Tukea maksetaan seuraavista määristä pienin:

1) tukipäätökseen merkitty tuen enimmäiseuromäärä;

2) määrä, joka saadaan kertomalla hyväksyttävät kustannukset tukipäätökseen merkityllä tuen prosentuaalisella osuudella;

3) määrä, joka saadaan vähentämällä hyväksyttävistä kustannuksista muu julkinen tai yksityinen rahoitus ja tuotto.

Edellä 1 momentista poiketen kertakorvauksena myönnettynä tukena maksetaan tukipäätökseen merkitty tuen enimmäiseuromäärä.

Tarkempia säännöksiä siitä, mitä pidetään maksettavan tuen määrään vaikuttavana muuna julkisena tai yksityisenä rahoituksena ja tuottona annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Valvontamenettely

22 §

Vastuuviranomaisen tarkastusoikeus

Vastuuviranomaisella on oikeus suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tukea on 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle, on vastuuviranomaisella oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Vastuuviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen, jolla on tässä laissa tarkoitettujen tarkastusten tekemiseen tarvittava asiantuntemus, tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta päävastuullinen tilintarkastaja.

Tilintarkastajaan sovelletaan tämän toimiesä tässä laissa tarkoitetuissa tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Tarkastuksen asianmukaista suorittamista varten viranomaisella tai tilintarkastajalla on oikeus päästä tuettavan hankkeen tai toiminnan ja tuen käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin tai paikkoihin ja tarkastaa näitä sekä tuen saajan olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainituilla viranomaisilla on oikeus saada poliisi-, tulli- ja ulosottoviranomaisilta korvauksetta virka-apua tarkastuksen suorittamisessa.

23 §

Tarkastusviranomaisen tarkastusoikeus

Tarkastusviranomaisella on oikeus suorittaa kansallisen ohjelman varojen käyttöön liittyviä vastuuviranomaiseen kohdistuvia tarkastuksia sekä tähän tehtävään liittyen tarkastaa myös yksittäisiä tuen saajia siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa säädetään. Yksittäistä tuettavaa hanketta tai toimintaa tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta tai toimintaa ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan. Jos tukea on siirretty muulle taholle, kohdistuu edellä mainittu tarkastusoikeus myös siirron saajaan.

Tarkastusviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen, jolla on tässä laissa tarkoitettujen tarkastusten tekemiseen tarvittava asiantuntemus, tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen.

Tilintarkastajaan, tarkastuksen suorittamiseen ja virka-apuun sovelletaan, mitä 22 §:n 2—5 momentissa säädetään.

24 §

Yhteistä erityistoimea koskevat tarkastukset muissa valtioissa

Suomen toimiessa yhteisessä erityistoimessa toimintaa ohjaavana valtiona vastuuviranomaisen on huolehdittava siitä, että osallistuvan valtion vastuuviranomainen, tällaista tehtävää hoitava muu taho tai riippumaton tilintarkastaja suorittaa osatoteuttajaan kohdistuvan, 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen kyseisessä valtiossa.

Suomen toimiessa yhteisessä erityistoimessa toimintaa ohjaavana valtiona tarkastusviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa osallistuvan valtion tarkastusviranomaisen, tällaista tehtävää hoitavan muun tahon tai riippumattoman

tilintarkastajan suorittamaan osatoteuttajaan kohdistuvan, 23 §:n 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen kyseisessä valtiossa.

Riippumattomalla tilintarkastajalla on oltava tehtävän hoitamisen kannalta riittävä ammattitaito.

Yhteiseen erityistoimeen myönnetyn tuen käyttöön liittyvään tarkastusoikeuteen, oikeuteen saada tietoja, tietojen luovuttamiseen, tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksiin, tarkastettavan velvollisuuksiin, kustannusten tarkastamiseen ja riippumattoman tilintarkastajan kelpoisuusehtoihin sovelletaan sen osallistuvan valtion lainsäädäntöä, jossa tarkastus suoritetaan, sekä Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteisen erityistoimen tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä.

25 §

Yhteisen erityistoimen osatoteuttajan tarkastus

Suomen toimiessa yhteisessä erityistoimessa osallistuvana valtiona voi vastuuviranomainen toimintaa ohjaavan valtion kirjallisesta pyynnöstä suorittaa Suomen kansalliseen ohjelmaan kirjatun yhteisen erityistoimen osatoteuttajaan kohdistuvan tarkastuksen. Tarkastukseen sovelletaan 22 §:ää.

6 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Tietojen saanti ja luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, on vastuuviranomaisella ja tarkastusviranomaisella salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta toiselta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta tuen hakijaa tai saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä

rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkittävää olosuhdetta koskevia, tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja.

Edellä 1 momentissa mainituilla tiedon saantiin oikeutetuilla viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa toiselle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalta taikka Euroopan unionin toimielimelle sellaisia tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalta tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän hoitamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

27 §

Sisäasioiden rahastojen tietojärjestelmä

Sisäasioiden rahastojen tietojärjestelmää pidetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa säädettyjen kansallista ohjelmaa ja kansallista toimeenpano-ohjelmaa koskevien tehtävien hoitamista varten. Tietojärjestelmää ylläpidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla. Tietojärjestelmän rekisterinpitäjä on sisäministeriö.

Tietojärjestelmään voidaan merkitä sen käytötarkoituksen kannalta tarpeelliset tiedot kansallisesta toimeenpano-ohjelmasta, tuen hakijasta, tuettavasta hankkeesta tai toiminnasta, tukipäätöksestä, tuen maksatuksesta, suoritetuista tarkastuksista ja takaisinperinnästä. Lisäksi tietojärjestelmään merkitään Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyt kansallista ohjelmaa, sen hallinnointia ja valvontaa koskevat tiedot.

Tietojärjestelmään sisältyvät henkilötietolaisa (523/1999) tarkoitetut henkilötiedot on poistettava viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun Euroopan komissio on suorittanut kansallisen ohjelman viimeisen Euroopan unionin rahoitusosuuden maksun. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaisa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojärjestelmään talletettavista muista tiedoista kuin henkilötiedoista.

28 §

Tekninen apu

Teknistä apua voidaan käyttää horisontaalasetuksen 20 artiklassa säädetyin tavoin siinä tarkoitettuun toimintaan. Tekninen apu voi kattaa toiminnan hyväksyttävät kustannukset kokonaisuudessaan.

Kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa voidaan kohdentaa turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 17 ja 18 artiklassa tarkoitetuista määrärahoista enintään sanotun asetuksen 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu prosentuaalinen osuus käytettäväksi teknisenä apuna noudattaen, mitä 1 momentissa säädetään.

Vastuuviranomainen päättää vuosittain teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta, seuraa teknisen avun kokonaiskäyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset.

Tekniseen apuun ei sovelleta tukimenettelyä koskevia 4 luvun säännöksiä lukuun ottamatta 14 §:n 1, 2 ja 4 momenttia ja 15 §:n 1 ja 4 momenttia. Tarkastusviranomainen tarkastaa teknisen avun käyttöä siten kuin 23 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä teknisen avun käyttöä koskevan suunnitelman vahvistamisessa noudatettavaa menettelyä.

29 §

Eräät yhteisiä erityistoimia koskevat täytäntöönpanojärjestelyt

Sisäministeriö voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkityk-

seltään huomattavia taikka jotka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, sopia tavanomaisina pidettävistä yhteisen erityistoimen hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä muiden valtioiden vastuuviranomaisten tai valtioiden tällaista tehtävää hoitavien muiden tahojen kanssa.

30 §

Muutoksenhaku

Vastuuviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua vastuuviranomaiselta siten kuin hallintolainissa säädetään. Vastuuviranomaisen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee tuen maksatuksen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tukea voidaan myöntää sellaisiin ennen tuki päätöksen tekemistä syntyneisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen ja joita koskeva hakemus tulee viereille viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015.

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2014